

מסורת הש"ס

(6) ופי' חס' ניטין ל': דיה' לטוסי'. (8) עוקלין פי' ומי' (9) ל' ל' לקבל יע"ף.

תורה אור השלם

1 ובעתים ההם רבים יצטרו על סלף הנגב וכו' פריצי עמך יצאו להעמיד חזון ונבשלו: גיאל יא יד 2 והוליד בן פריץ שקץ דם וצפה אה מאמר מאלה: יחזקאל י"ז

הנהגות הב"ח

(6) נפ' הוא דמעבד אי כ"ל וזו' ו' נמתק: (8) רש"י דיה' אה' וכו' שמבחישים כ"ל:

המקבל שדה מחבירו פרק תשיעי בבא מציעא

סרי עיסקי וחד שטרף פסידא דלוס. קבל היום ממנו זמנה ולמחר זמנה וכתב שטר על מאתים הפסיד הלוה כמה דפרישית שאם יהא הפסק בזה ושכר בזה לא יחשבו כל אחד לבדו אלא השכר ימלא הקרן תחילה ואח"כ יחולקו המותר. ואם כתב ב' שטרות כמשפט

היה מחשב הפסק של זה לבד והשכר של זה לבד ויקבל הכעלים עליו בהפסק החזי ושכר השליש. ועל זה טונה קמ"ל רבא דבחד עיסקא נכתוב חד שטרף וכתב עסקי נכתוב ב' שטרי ויהא הדבר שקול: ולא מי' למימר ליה. לבתר דמלייה: דרי מהאיך פסידא קמא כדאלי. וקבל עמך חזי הפסק ושכר טול שליט ונמלאת פוחת מן הקרן: דא"ל לכסי שטרם ומלי' וכו'. דמללא אודעתך מעיקרא נכלס היית דבבר וודעתך דמלי' קרנא ערחת: כי סרי דעבוד עיסקא כדרי הדרי ורווח. שני כדלית עסקא עסקא מעבד הכית בשותפות שימכרוהו ויחסרו זמנות עד זמן פלוני ויחלקו בנייהם יבין כע"כ כמשפט ונשתמשו מלי הזמן ושכרם: דמעבד. עליה עד שנייה הזמן שקבעו לבע"כ שיחורו לו אם שלו והמותר יחולקו: אי אמר ליה ניפלוג ורואה. השתא מפרש ואזיל מ"ט א"ת ליה דניעבד אי א"ל האי פלוג רווחא והקרן ניתפוס עדיין להרחיב בו עד הזמן מלי א"ל איך רווחא לקרנא משמעבד שמה נסמורה שנעשה עוד נפסד ונרין שיהא הירוח קיים להשתכר בו עוד כדי למלאות הקרן: ואי אמר ניפלוג. תרוייהו מלי א"ל עיסקא להדדי משמעבד ואם ניפלוג שמה אני אפסיד נסמורה שאקנה שטרי קבלתי אני להמעסק בה עד אחר הזמן ואם אפסיד שמה חלק השני ישמך וימלא חסרונו ואנו יחד קבלנו ונשמעבדו החלקים זה לזה: מתני' ולא רלס נפש. התבואה:

אמן לך חבירך. לך וכן כורין שפסקתי עמך ומה איכפת לך אם יחסר חלקי שהעשבים (8) מכחישים הנכסים אין זה אלא עלי: אין שומעין לו. והא לימא אלא נחכרנותא דאי נקבלנותא פשיטא מי מלי א"ל מלי איכפת לך: גמ' ואי א"ל כריבנא וכו'. השתא מפרש אמאי אין שומעין

לו אי אמר לו אני אחרוך אחר הקלירה והאפוך שרשי העשבים שנתרו בה וימותו ולא תעלה לפניה עשבים מלי מהדר ליה: א"ל אלא חטי מעילא בעינא. אותו חכירות שפסקת לי אני רואה שיהו צריאים ולא כחושים: מנסבס שם רע לארעאי. הרואים סבורים שניכשת ואעפ"כ היא מללה עשבים ואתה מוליך שם רע לארעאי ומחר אם בחטי למכור או להוריד לזה ארס אחר לא יהיה יורד: ושא סגן וכו'. הרי לא שנה במתני' אלא טענה אחת ובשבילה קאמר אין שומעין לו ע"כ בהא תליא כולה: אלא משום דא"ל בורא דנפל נפל. כל טענהו אינה אלא שמעלת עשבים לשנה הבאה וטענהו לעולם עומדת דכי א"ל כריבנא לאחר הקלירה א"ל האי נהי דעקרת לשרשים סוף סוף העשבים שתניה בה עכשו עד שזרעו יפלו הרעים לארץ וימחו לשנה הבאה ולו לא מועיל החרישה: ברתני' המקבל שדה מחבירו ולא עשה. תבואה אלא מעט ונא לו הארס לנטע מלהמעסק בה עוד שאין בה עוד כדי טרוח: אם יש בה כדי לעשות. מתבואתה כרי. ובגמרא מפרש מלי שיעוריה: חייב לטעול בה. בעל כרחו. והא לימא אלא נקבלנותא דאי נחכרנותא מה לו לבעל השדה אם יחול לו סוף סוף חכירו הוא נותן לו: מה קצבה בכרי. מה קצבה יש אם קצבתם לו כדי לשיעור חיוב טיפול שדה גדולה לשיעור כרי ושדה קטנה לשיעור כרי: אלא אם יש בה כדי נפילה. שיכול לחזור ולזרעה לשנה הבאה מתבואת שנה זו: נפילה. זרע שמפורס לה במפולת יד: גמ' אקוס ואניר. אעמוד ואחרוש: ואדרי. אורה המון ברמת או בנפה: בעמלאי ובנפסוק יד. בהולאמי: הרחם. פלי"א שורין המון ברות ממוך התבואה: שפעמוד בה. כשמוכרין אותה בתוכו: מהאי גיסא ופסאי גיסא. אם נרלחן חודיה משני לרדן: כונס שלו. פלדיין בלע"ז. הרחם שמכניסין אותה לנגות התבואה עליה לרות שאין רואה פני החמה ולרדן נמי בכלל כונס הם: סגן הפס. כנס' עוקלין וכו'. משום אמרי דכי ר' ינאי דמפרשי שיעורא ככולהו הך מתני' נקט ליה גבי מתני' דמפרשי בה דכי ר' ינאי שיעורא: פריצי ויפסי. דמפרש רשעי זיתים וענבים שהן לעולם בוסר שאין ביטולן נגמר לעולם: מעשרים. מן עומלת אוכלין דלא חזי לאכילה: וכמה פריצי. כמה הן מבושלין ועדיין פריצין הן: ארבעים קבין לקורס. שמכניסין בנית הבד מהן כדי שיעור טענית הקורה כפעם אחת ואין מוליחין אלא ארבעה קבין שמן: באוללא. בתפוחה אחת שקורין ש"ק. יש מקום שנתי צד שלהן גדולין ומכניסין שלשת כורים יחד ויש מקום שאין מכניסין אלא כור זיתים נטענית קורה וישער רבי אלעזר נקטטים ורבי ינאי נגדולים. וכאמים היו מלמא זימני ארבעה קבין: עלו

קה.

הני בי תרי רקבלו עיסקא בהרי הדרי. מארס אחד וז"ת ולאמי נקט כמי האי גוונא ולא נקט האי מאן דקביל עיסקא מחבירה ו"ל לפי שהמקבל יכול לחזור קודם הזמן ולומר לא אטרט עוד ואטול מה שניגע לידי עד הנה דפועל יכול לחזור אפילו בחזי היום

יכול לחזור שטרי פלגא הוה מלוה ניד המקבל וגם פלגא דפקדון נתן לו זכות והשליטו להשתכר בו עד הזמן לא חלה היה שום חידוש להשיעונו דמעבד המקבל דטעם פשוט כדפרישית ולהכי לא נקט כמי האי גוונא: מולא דבי תרי עדיף. ככולהו הוה מלי לנימיר כבו הכי אלא דעדיפא מיניה קאמר כבו: ר"ח גי"ס טהאי ניסא או מהאי גי"סא. פירוט כדי להעמיד לז' הרחם שלמטה שאלו אין לרין תבואה כל כך שנצטרך מועט עומד וזיתו נופל או מהאי גיסא של מעלה שאינו רחם שאלו לרין תבואה הרבה ופשיט ליה מדקאמר כל שאין כונס שלו רואה פני חמה דהיינו לז' הרחם שיש בו בית קיבול קמא לקבל תבואה: כל

שיכול לומר לו למחר אתה יוצא ממנה ומעלת לפני עשבים: גמ' יא א"ל לבתר הכי כריבנא לה אמר ליה חטי מעלייתא בעינא ואי א"ל זביננא לך חטי משוקא א"ל חטי דארעאי בעינא ואי א"ל מנכישנא לך שיעור מנתך א"ל קא מנסבת שם רע לארעאי והתנן מפני שמעלת לפני עשבים אלא משום דא"ל בורא דנפל נפל: מתני' המקבל שדה מחבירו ולא עשתה אם יש בה כדי להעמיד כרי חייב לטפל בה א"ר יהודה מאי קצבה בכרי אלא אם יש בה כדי נפילה: גמ' ת"ר המקבל שדה מחבירו ולא עשתה אם יש בה כדי להעמיד כרי חייב לטפל בה שכך כותב לו אגא אוקים ואניר ואורע ואחצוד ואעמר ואדוש ואיירי ואוקים כריא קדמך ותיתי אתה ותיטול פלגא ואנא בעמלי ובנפקות ידי פלגא וכמה כדי להעמיד בה כרי א"ר יוסי בר' חנינא כדי שתעמוד בו ורחתי איבעיא להו רחתי דיוצאה מהאי גיסא להאי גיסא מאי ת"ש א"ר אבהו לדידי מפרשא לי מיניה דר' יוסי בר' חנינא כל שאין כונס שלו רואה פני החמה איתמר לוי אמר שלש סאין דבי רבי ינאי אמרי יסאתים אמר ר"ל סאתים שאמרו יחזין מן ההוצאה תנן התם פריצי זיתים וענבים כ"ש ממתמין וב"ה ממחרתין מאי פריצי זיתים אמר רב הונא רשעי זיתים אמר רב יוסף ומאי קראה יובנן פריצי עמך ינשאו להעמיד חזון וכשלו ר"ג בר יצחק אמר מהבא והוליד בן פריץ שופך דם וכמה פריצי זיתים ר' אלעזר אמר ארבעת קבין לקורה דבי ר' ינאי אמרי סאתים לקורה ולא פליגי הא באתרא דמעילי בורא באוללא הא באתרא דמעילי תלתא כורין באוללא תנו רבנן עלו

עלו

עין משפט
גר מצוה

בה א מ"י פ"ה מהלכות
שליחין וזושפין
הלכה ג סגן עשין פג
עוש"ע י"ד פ"ר קמ"ט סעף
ל':
כו ב עוש"ע שס סעף
ל':
כו ג ד מ"י פ"ה מהל'
שכירות הלכה ח סגן
עשין פט עוש"ע ח"מ פ"י
סג סעף ד':
כה ה ו ז מ"י שס הלכה
י' סגן שס עוש"ע
ח"מ פ"י שס סעף ה':
כה ח ט מ"י פ"ה מהל'
עומלת אוכלין הלכה
י':

לעני רש"י

פלי"א פיל"א. י"ה
(כלומר כך שטוחה
בעלמדיית ארובה).
פלדיין פלדור"ן. י"ה
כ"י הק"ת.
ש"ק. כמות ענבים או
זיתים שהיו מוכישים בה
אחת תחת המכש.